

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्यूट सातारा

विषय :- डिप्लोमा इन सी.एन.सी.

मुलाखतीची संभाव्य प्रश्नोत्तरे.

1. सी.एन.सी. मशीनचा फुल फॉर्म काय?
 - Computer Numerical Control. (C.N.C.)
2. व्ही.एम.सी. मशीनचा फुल फॉर्म काय?
 - Vertical Milling Center. (V.M.C.)
3. एच.एम.सी. मशीनचा फुल फॉर्म काय?
 - Horizontal Milling Center. (H.M.C.)
4. व्ही.टी.सी. मशीनचा फुल फॉर्म काय?
 - Vertical Turning Center. (V.T.C.)
5. ए.टी.सी. मशीनचा फुल फॉर्म काय?
 - Automatic Tool Changer. (A.T.C.)
6. केंड चा फुल फॉर्म सांगून उपयोग सांगा.
 - Computer Aided Designing & Drafting (CAD)
हे एक सॉफ्टवेअर असून याच्या मदतीने संगणकावर अवघड व किचकट असणारे Drawing सहज काढता येते.
7. कॅम चा फुल फॉर्म सांगून उपयोग सांगा.
 - Computer Aided Manufacturing. (CAM)
हे एक सॉफ्टवेअर असून याच्या मदतीने ऑपरेशननुसार व दुलपाथवरून संपूर्ण Program तयार करता येऊ शकतो.
8. सी.एन.सी. लेथ मशीनवर टूल पकडण्यासाठी काय वापरतात?
 - टरेट हेड
9. सी.एन.सी. मशीनवर जॉब बांधणीसाठी काय वापरतात?
 - चक
10. चकचे प्रकार सांगा.
 - 3 जॉ चक, 4 जॉ चक, कॉलेट चक जास्तीत जास्त वापरणारे सेल्फ सेंटरिंग असतात.
11. आपणास माहीत असणाऱ्या कंट्रोलरची नावे सांगा.
 - फानुक, सिमेन्स, मित्सुबिशी, हास.
12. न्यूमॅटिक सिस्टीममध्ये कशाचे प्रेशर वापरतात?
 - यामध्ये हवेच्या (Air) प्रेशरचा वापर करतात यासाठी स्वतंत्र एअर कॉम्प्रेसर वापरतात.
13. हायड्रोलिक सिस्टीममध्ये कशाचे प्रेशर वापरतात?
 - ऑईल प्रेशरचा वापर करतात.

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्यूट सातारा

14. मशीनला ऑईल देण्याच्या प्रक्रियेला काय म्हणतात?
➤ ल्युब्रिकेशन सिस्टीम
15. कुलंटचा उपयोग सांगा.
➤ टूल जॉबला कापत असताना निर्माण होणारी उष्णता कमी करणे.
16. सी.एम.सी. लेथ मशीनवरील Axis ची संख्या व नावे सांगा.
➤ मशीनवर दोन Axis असतात x व z अशी नावे आहेत.
17. 1000 मायक्रॉन म्हणजे किती मि.मि.?
➤ 1 मिमि.
18. व्ही.एम.सी. मशीनवरील Axis ची संख्या व नावे सांगा.
➤ मशीनवर 3 Axis असतात x, y, z अशी नावे आहेत.
19. व्ही.एम.सी. मशीनवर जॉब बांधणीसाठी काय वापरतात?
➤ व्ही.एम.सी. मशीनवर जॉब बांधणीसाठी मशीन व्हाईसचा वापर करतात. मोठा जॉब असल्यास क्लॅम्प, नट बोल्ट इ. वापर करतात.
20. व्ही.एम.सी. मशीनवर टूल पकडण्यासाठी काय वापरतात?
➤ टूल मॅगझिन
21. व्हर्निअर कॅलिपरच्या सहाय्याने जॉबच्या कोणत्या भागांची मापे मोजता येतात?
➤ व्हर्निअर कॅलिपरच्या सहाय्याने Inside Dia (I.D.) Outside Dia (O.D.), Depth of job.
22. व्हर्निअर कॅलिपरचा लिस्ट काऊंट किती आहे?
➤ 0.02 मि.मि. (20 micron)
23. व्हर्निअर कॅलिपरवरील रेषांची नावे सांगा.
➤ मेन स्केल व व्हर्निअर स्केल.
24. आऊटसाईड मायक्रोमीटरच्या सहाय्याने जॉबच्या कोणत्या भागाचे माप घेतले जाते?
➤ आऊटसाईड डायमीटर (O.D.)
25. मायक्रोमीटरवरील रेषांची नावे सांगा.
➤ मेन डिव्हिजन, सब डिव्हिजन, थिंबल डिव्हिजन.
26. मायक्रोमीटरचा लिस्ट काऊंट सांगा.
➤ 0.01 मि.मि. (10 mic)
27. व्ही.एम.सी. मशीन व एच.एम.सी. मशीनमधील फरक सांगा.
➤ व्ही.एम.सी. मशीनवर मिलिंग ऑपरेशन उभ्या पातळीत होतात, तर एच.एम.सी. मशीनवर मिलिंग ऑपरेशन आडव्या पातळीत होतात.
28. टूल मॅगझिनचे प्रकार सांगा.
➤ Umbrella type, Chain type, Drum or Disk type टूल मॅगझिन.

29. पॅलेट चेंजर कोणत्या मशीनवर वापरतात?

➤ व्ही.एम.सी. मशीन, एच.एम.सी. मशीन इ. मशीनवर वापरू शकतो.

30. कंट्रोल पॅनेलचा सी.एन.सी. मशीनवर होणारा उपयोग सांगा.

➤ याचा उपयोग मशीनची हालचाल नियंत्रित करणे व नवीन program टाईप करून सेव्ह करणे.

31. सी.एन.सी. मशीनवरील M.D.A. मोडचा उपयोग सांगा.

➤ सी.एन.सी. मशीनवर या मोडमध्ये G कोड व M कोड टाकून टुलची व मशीनची हालचाल करणे शक्य होते.

32. मशीनवरील Reset बटनाचा उपयोग सांगा.

➤ मशीनची हालचाल त्वरित थांबविली जाते व मशीनवरील कोणताही अलार्म क्लिअर करण्यासाठी Reset बटनाचा वापर करतात.

33. मशीनवरील Emergency स्विचचा उपयोग सांगा.

➤ मशीनमध्ये कोणतीही चुकीची हालचाल होत असल्यास मशीन त्वरित थांबविण्यासाठी Emergency स्विचचा वापर करतात.

34. मशीनच्या साधनांपैकी Stabilizer चा उपयोग सांगा.

➤ मशीनला लागणारे व्होल्टेज स्थिर पुरवण्यासाठी व मशीनचे कंट्रोल पॅनेल हाय व लो व्होल्टेजपासून सुरक्षित ठेवण्यासाठी स्टॅबिलायझरचा उपयोग होतो.

35. व्ही.टी.सी. मशीनवर कोणते ऑपरेशन होते?

➤ टर्निंग (उभ्या पातळीत)

36. सी.एन.सी. लेथ मशीनवर होणाऱ्या ऑपरेशनची नावे सांगा.

➤ प्लेन टर्निंग, स्टेप टर्निंग, टेपर टर्निंग, रेडिअस टर्निंग, थ्रेडींग, ग्रुन्डिंग, टॅपिंग, ड्रीलिंग, बोरिंग इ.

37. MO 3 व MO 4 कोडचा उपयोग सांगा.

➤ MO 3 स्पिंडल क्लॉकवाईज दिशेने फिरेल.

MO 4 स्पिंडल अँटी क्लॉकवाईज दिशेने फिरेल.

38. G कोडचा वापर कशासाठी करतात?

➤ मशीनवरील टूलच्या हालचालीसाठी G कोड वापरतात.

39. Feed Override बटनाचा उपयोग सांगा.

➤ Feed कमी व जास्त करता येते.

40. वर्कशॉपमध्ये काम करताना काय सुरक्षितता बाळगाल?

➤ पायामध्ये सेफ्टी शूज, गॉगल, हॅण्ड ग्लोज इ. चा वापर करावा.

41. गेजेसचा उपयोग सांगा.

➤ एकाच प्रकारचे जॉब चेक करण्यासाठी गेजेसचा उपयोग होतो.

42. टुल रेफरन्स पोजिशनला पाठविण्यासाठी कोणता कोड वापरतात?

➤ G 74 X 0.0 Z0.0 (सिमेन्स कंट्रोल)

43. 2 Axis असणाऱ्या मशीनची नावे सांगा.
- C.N.C. Lathe, Vertical Turning Center (V.T.C.)
44. मशीनवरील फिरणाऱ्या Axis ची नावे सांगा.
- A, B, C
45. जॉब बिटवीन सेंटर पकडण्यासाठी कोणत्या भागाचा वापर करतात?
- टेल स्टॉक
46. टरेट हेड वर किती टूल बसविण्याची सोय असते?
- 8, 10, 12
47. C.N.C. Lathe मशीनवर X Axis चा उपयोग सांगा.
- जॉबवरील व्यासाचे माप नियंत्रित करण्यासाठी X Axis चा उपयोग होतो.
48. C.N.C. Lathe मशीनवर Z Axis चा उपयोग सांगा.
- जॉबवरील लांबीचे माप नियंत्रित करण्यासाठी Z Axis चा उपयोग केला जातो.
49. C.N.C. मशीनवर समांतर Axis म्हणून कोणत्या अक्षराचा वापर करतात ?
- U, V, W अक्षराचा वापर करतात.
50. एच.एम.सी. मशीनवर मशिनिंग कोणत्या पातळीत होते?
- आडव्या पातळीत
51. टेबलला द्यावयाचा फिडकरिता कोणत्या साधनांचा वापर करतात?
- बॉल लीड स्कू
52. सर्वो मोटरचा उपयोग लिहा.
- प्रत्येक Axis च्या हालचालीकरिता स्वतंत्र सर्वो मोटर बसवितात.
53. टरेट हेडचा फायदा सांगा.
- एका वेळी अनेक टूल्स बसू शकतात. त्यामुळे टूल बसविण्यासाठी लागणारा वेळ वाचतो.
54. CAD चा उपयोग सांगा.
- संगणकावर अवघड व किचकट Drawing काढण्यासाठी CAD चा उपयोग होतो.
55. CAM चा उपयोग सांगा.
- संगणकावर Drawing वरून Program तयार करण्यासाठी CAM सॉफ्टवेअरचा वापर करतात.
56. Computer Control Pannel चा उपयोग सांगा.
- यावर नवीन Program टाईप करणे व तो सेव्ह करणे तसेच मशीनवरील हालचाल नियंत्रित करण्यासाठी Computer Control Pannel चा उपयोग होतो.

57. Geometry Offset चा उपयोग सांगा.

- रेफरन्स पोझिशन पासून ज्या डायमीटरवर काम करावयाचे आहे, ते अंतर सेट करणे X Axis व रेफरन्स पोझिशन पासून वर्क झिरो पॉइंट सेट करणे Z Axis यासाठी Geometry Offset सेट करतात.

58. Wear Offset चा उपयोग सांगा.

- सततच्या घर्षणाने टुलची झीज होते. ही झालेली झीज Wear Offset मध्ये सेट करण्यासाठी याचा उपयोग होतो.

59. Co-ordinate काढण्याचे प्रकार सांगा.

- Increamental co-ordinate System, Absolute co-ordinate System.

60. प्रोग्रॅम तयार करताना R अक्षर काय दर्शविते?

- रेडिअस

61. प्रोग्रॅममध्ये अनेक वर्ड्स एका ओळीत असतात, त्याला काय म्हणतात?

- ब्लॉक

62. E O B म्हणजे काय?

- End of Block

63. फीड कोणत्या अक्षराने दाखवतात?

- F

64. सिमुलेशनचा उपयोग सांगा.

- तयार केलेला Program ग्राफच्या सहाय्याने चेक करणे.

65. इलेक्ट्रीक सप्लायपासून आग लागल्यास कोणते Fire Extinguisher वापरतात?

- सोडा अॅसिड एक्स्टिंग्विशर.

66. तेलापासून लागलेली आग विझविण्यासाठी कोणते Fire Extinguisher वापरतात?

- फोम एक्स्टिंग्विशर.

67. हॅड टूल्स म्हणजे काय?

- जे टूल्स हाताने वापरतात, त्यास हॅड टूल्स असे म्हणतात.

68. मेट्रीक पद्धतीचे मूळ परिमाण कोणते?

- मीटर

69. डायरेक्ट मेजरमेंट म्हणजे काय?

- ज्या साधनाने प्रत्यक्ष मापे घेता येतात, त्याला डायरेक्ट मेजरमेंट असे म्हणतात.

70. स्टील रूल किती लांबीची असते?

- ही पट्टी 30 ते 60 सें.मी. लांबीची असते.

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्यूट सातारा

71. मायक्रोमीटरचे प्रकार सांगा.
- आऊटसाईड मायक्रोमीटर, इन्साईड, डेपथ इ.
72. व्हर्निअर हाईट गेजचा उपयोग सांगा.
- व्हर्निअर हाईट गेजच्या सहाय्याने जॉबवर मार्कींग व चेकींग करता येते.
73. जॉबवर कोन टाकण्यासाठी काय वापरतात?
- प्रोट्रॅक्टर
74. जॉबचा पृष्ठभाग तपासण्यासाठी कोणते साधन वापरतात?
- डायल टेस्ट इंडिकेटर
75. मार्कींग मिडिया म्हणून कोणत्या मिश्रणांचा वापर करतात?
- व्हाईट वॉश, मोरचूद, सेल्युलोज लॅकर
76. जॉब व मार्कींग टूल एकाच पातळीत राहण्यासाठी कोणत्या साधनाचा वापर करतात?
- सरफेस प्लेस
77. व्ही ब्लॉकचा उपयोग सांगा.
- जेव्हा दंडगोलाकार भागावर आखणी करण्यासाठी, जॉब स्थिर राखण्यासाठी व्ही ब्लॉकचा वापर करतात.
78. अँगल प्लेटचा उपयोग सांगा.
- जॉब उभा काटकोनात पकडण्यासाठी अँगल प्लेटचा वापर करतात.
79. स्क्रायबरचा उपयोग सांगा.
- हे टोकदार हत्यार असून जॉबवर पेन्सिलचा वापर न करता रेषा मारण्यासाठी याचा उपयोग करतात.
80. पंचचा उपयोग सांगा.
- मार्कींग स्पष्ट दिसावे म्हणून खुणा करण्यासाठी पंचचा वापर करतात.
81. ट्रायस्क्वेअरचा उपयोग सांगा.
- जॉबचा फ्लॅटनेस, स्क्वेअरनेस चेक करण्यासाठी याचा उपयोग करतात.
82. कॅलिपरचे प्रकार सांगा.
- आऊटसाईड कॅलिपर, इन्साईड कॅलिपर ऑड लेग कॅलिपर.
83. गेजेसचे प्रकार सांगा.
- प्लग गेज, रींग गेज, स्नॅप, थ्रेड गेज, रेडिअस गेज, स्क्रू पिच गेज, वायर गेज.
84. होल्डींग टूलचा उपयोग सांगा.
- काम करीत असताना जॉब पकडून ठेवण्यासाठी या टूलचा उपयोग करतात.

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्युट सातारा

85. बेंच व्हाईसची लांबी सांगा.

➤ 75 मि.मी. ते 150 मि.मी. पर्यंत असते.

86. पाईप व्हाईसचा उपयोग सांगा.

➤ यामध्ये गोलाकार पार्ट फीटींग करण्यासाठी पाईप व्हाईस वापरतात.

87. मशीन व्हाईस मशीनमध्ये कशा पद्धतीने बसवितात?

➤ हा मशीनच्या टेबलवर फिक्स करतात. त्यासाठी नट बोल्टच्या सहाय्याने मशीनच्या टेबलवर बसवितात.

88. चिझलचा उपयोग सांगा.

➤ जॉबवरील अनावश्यक मटेरियल काढून जॉबचा पृष्ठभाग सर्वसाधारण करण्यासाठी चिझलचा उपयोग करतात.

89. चिझलच्या सहाय्याने ऑपरेशन करतात, त्यास काय म्हणतात?

➤ चिपिंग

90. हॅक्सोचा उपयोग सांगा.

➤ वर्कशॉपमध्ये कोणतेही जॉब कटींग करण्यासाठी हॅक्सोचा उपयोग होतो.

91. चक चे प्रकार सांगा.

➤ थ्री जॉ, फोर जॉ, सिक्स जॉ व कॉलेट चक.

92. मशीनवरील पॅलेट चेंजरचा उपयोग सांगा.

➤ मशीनवरील जॉब चेंज करण्यासाठी लागणारा वेळ वाचावा यासाठी दोन टेबलची सोय केली जाते.

93. ऑटोमॅटीक टूल चेंजरचा उपयोग सांगा.

➤ मशीनवरील अनेक टूल्स बसवितात ते बदलण्यासाठी लागणारा वेळ वाचावा ऑटोमॅटीक टूल चेंजरचा वापर करतात.

94. 0.001 M.M. = 1 Micron?

95. 0.03 M.M. = 30 Micron?

96. 0.321 M.M. = 321Micron?

97. 2.00 M.M. = 2000 Micron?

98. स्पिंडलचे फेरे कोणत्या एककात मोजतात?

➤ रोटेशन पर मिनिट (R.P.M.)

99. जॉबवर बाहेरील ग्रेड करण्यासाठी कोणत्या साधनाचा वापर करतात?

➤ डाय

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्यूट सातारा

100. जॉबवर आलील बाजूस ग्रेड पाडण्यासाठी कोणत्या साधनाचा वापर करतात?

➤ टॅप

101. रीमर्सचा उपयोग सांगा.

➤ ड्रीलिंग करून तयार केलेले होल बरोबर मापात करण्यासाठी ड्रीलिंग केल्यानंतर रिमिंग करतात.

102. वर्कशॉपमध्ये फ्लायर्सचा उपयोग सांगा.

➤ लहान वस्तू, तारा, खिळे तोडण्यासाठी किंवा वाकविण्यासाठी फ्लायर्सचा उपयोग करतात.

103. वर्कशॉपमध्ये स्कू ड्रायव्हरचा उपयोग सांगा.

➤ वर्कशॉपमध्ये जॉबमधील किंवा मशीनवरील स्कू काढला किंवा बसविला जाण्यासाठी स्कू ड्रायव्हरचा उपयोग करतात.

BEST OF LUCK

शिंदे देशमुख टेक्निकल इन्स्टिट्युट सातारा.